

gemeente
Zoetermeer

Prognose basisgeneratie basisonderwijs Oosterheem 2018-2038

Prognose basisgeneratie basisonderwijs Oosterheem 2018-2038

Zoetermeer, 8 oktober 2018

Gemeente Zoetermeer
Afdeling Juridische Aangelegenheden & Bestuursondersteuning
Onderzoek & Statistiek
Kaspar Bams

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Methodiek en veronderstellingen	5
2.1	Cohortmethode	5
2.1	Nieuwbouwmethode	5
3.	Woningbouwontwikkeling	7
4.	Basisgeneratie	9

Samenvatting

In 2018 heeft Onderzoek & Statistiek, in opdracht van het Vastgoedbedrijf Zoetermeer, een prognose opgesteld van de in de komende twintig jaar te verwachten aantallen leerlingen voor het basisonderwijs (dat is het aantal 4 t/m 11-jarigen plus 30% van de 12-jarigen) in de wijk Oosterheem. Dit rapport bevat de uitkomsten plus een korte beschrijving van de uitgangspunten, aannames en methodiek.

De woningbouwplannen in Oosterheem waren de aanleiding voor deze prognose. Als deze plannen gerealiseerd worden, dan neemt de omvang van de basisgeneratie niet toe, maar zet de daling wel later in en is de daling de eerste jaren minder sterk. Hierbij dient opgemerkt te worden dat niet van alle projecten bekend is wanneer deze worden gerealiseerd en/of om hoeveel woningen het gaat.

Onderstaande tabel geeft de waargenomen omvang per 1 januari 2018 en de uitkomsten voor vier prognosejaren.

Omvang basisgeneratie basisonderwijs in 2018 (waargenomen) en in 2023, 2028, 2033 en 2038 (prognose), per 1 januari in Oosterheem naar buurt

	2018	2023	2028	2033	2038
Noordoost	1.796	1.624	1.496	1.478	1.571
Zuidwest	1.140	1.218	938	710	700
totaal	2.936	2.842	2.434	2.188	2.271

1. Inleiding

In opdracht van het Vastgoedbedrijf Zoetermeer maakt Onderzoek & Statistiek ieder jaar voor alle Zoetermeerse scholen voor (gewoon) basisonderwijs een prognose van de toekomstige aantallen leerlingen. In de zomer van 2018 bleek het niet mogelijk een nieuwe prognose op te stellen, omdat geen goed overzicht beschikbaar was van de ontwikkeling van de woningvoorraad in de komende jaren. Het Vastgoedbedrijf had echter op korte termijn inzicht nodig in het verwachte leerlingenaantal voor de komende jaren in de wijk Oosterheem. Daarom is voor deze wijk een aparte prognose opgesteld van de omvang van de basisgeneratie.

De berekeningen in deze rapportage beslaan de jaren 2018 t/m 2038, met als peildatum steeds 1 januari.

In hoofdstuk 2 wordt kort ingegaan op de gehanteerde methodiek en de aannames. Hoofdstuk 3 laat de verwachte nieuwbouwontwikkeling zien. Hoofdstuk 4 geeft de vooruitberekende omvang van de basisgeneratie basisonderwijs (dat is het aantal 4 t/m 11-jarigen plus 30% van de 12-jarigen).

2. Methodiek en veronderstellingen

De omvang van de toekomstige basisgeneratie is berekend met het softwareprogramma G4pro (versie 3.40). Hieronder wordt kort ingegaan op de gevolgde werkwijze en de aannames. De inhoud van dit hoofdstuk is in de eerste plaats bedoeld als documentatie en is alleen volledig te volgen voor de lezer die goed bekend is met G4pro. Een beschrijving van dat programma, zowel van de methodiek als van de betekenis van de gehanteerde begrippen, moet hier echter achterwege blijven.

De laatst waargenomen stand van de basisgeneratie basisonderwijs is die van 1 januari 2018. Deze stand is gebruikt als uitgangspunt voor de vooruitberekeningen. De prognose van de basisgeneratie beslaat de jaren 2019 t/m 2038 (met als peildatum 1 januari).

Voor de bestaande gebieden is de vooruitberekening van de basisgeneratie uitgevoerd met de cohortmethode. Voor de woningen die nog gerealiseerd moeten worden is de nieuwbouwmethode gebruikt.

2.1 Cohortmethode

Het vertrekpunt is de waargenomen bevolkingssamenstelling per 1 januari 2018.

Voor de betrouwbaarheid van de met de cohortmethode te berekenen basisgeneraties is het van belang om, naast de toekomstige woningvoorraad, de vruchtbaarheid en mutatiefactoren in te schatten.

Vruchtbaarheidscijfers

De leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers zijn voor elk prognosejaar gelijkgesteld aan het gemiddelde van de in de afgelopen vijf jaren waargenomen cijfers in het betreffende gebied.

Mutatiefactoren

In de cohortmethode moeten voor elk prognosejaar en voor elke leeftijdsgroep -zowel bij de vrouwen als de kinderen- mutatiefactoren worden vastgesteld. In de regel wordt dat gedaan door de eerste vijf prognosejaren gelijk te stellen aan het gemiddelde van de in de afgelopen vijf jaren waargenomen (voor veranderingen in de woningvoorraad gecorrigeerde) mutatiefactoren. Gedurende de vijf daaropvolgende prognosejaren worden ze 'geëgaliseerd' tot de waarde 1. Voor Oosterheem wordt echter voor alle twintig prognosejaren de waarde 1 aangehouden omdat de in de afgelopen vijf jaren waargenomen mutatiefactoren te onstabiel zijn om ze verantwoord naar de toekomst te kunnen vertalen.

2.1 Nieuwbouwmethode

Zoals gezegd is de nieuwbouwmethode gebruikt voor de toekomstige woningen. Voor het berekenen van de generaties via die methode zijn vooral de aannames m.b.t. de woningvoorraad en de referentielijnen van belang.

Referentielijnen

In de nieuwbouwmethode moet voor elke basisgeneratie een 'referentielijn' worden gebruikt. Een referentielijn geeft de veronderstelde ontwikkeling van de omvang van de betreffende basisgeneratie per 100 woningen in een contingent nieuwbouwwoningen. Deze is gebaseerd op een analyse van de waargenomen ontwikkelingen in de jaarcontingenten nieuwbouw 1974 t/m 2017 in Zoetermeer.

3. Woningbouwontwikkeling

Volgens de woningbouwplanning van 27 juni 2018 worden in Oosterheem zestien nieuwbouwprojecten gerealiseerd (exclusief projecten met jongerenwoningen). Zeven projecten in de buurt Noordoost en negen projecten in de buurt Zuidwest. De planning t/m 2022 gaat uit van totaal 652 woningen: 436 woningen in Noordoost en 216 woningen in Zuidwest. Van zes projecten is echter nog niet bekend om hoeveel woningen het gaat. In de buurt Noordoost zijn de meeste woningen gepland (tabel 3.1).

Tabel 3.1 Nieuwbouwprojecten in de wijk Oosterheem naar buurt en aantal geplande woningen in de periode 2018-2022

project	buurt	gepland aantal woningen	periode
Martin Luther Kinglaan	Noordoost	220	2020 - 2022
Noordrand veld 1	Noordoost	onb.	onb.
Noordrand veld 2	Noordoost	onb.	onb.
Noordrand veld 3	Noordoost	onb.	onb.
Sumatra (voormalige woonwagenlocatie)	Noordoost	onb.	onb.
T strook - Hugo de Grootlaan/Aletta Jacobslaan	Noordoost	146	2020 - 2022
Willem Dreeslaan	Noordoost	70	2019 - 2020
<i>subtotaal</i>	<i>Noordoost</i>	<i>436</i>	
Olof Palmelaan - vd Waalstraat, AM	Zuidwest	60	2020 - 2021
Oude Linten - Zegwaartseweg (vml Sara Lydiahoeve)	Zuidwest	9	2020 - 2021
Oude Linten - Zegwaartseweg Noord: Hoek van Schieland	Zuidwest	onb.	onb.
Parkeiland particulier (separate lijst)	Zuidwest	onb.	onb.
Waterzicht BPD appartementen + ggb	Zuidwest	45	2019 - 2021
Waterzicht BPD Groene Hart 1	Zuidwest	28	2018
Waterzicht BPD Groene Hart 2	Zuidwest	19	2018 - 2019
Waterzicht BPD Groene Hart 3	Zuidwest	16	2018 - 2019
Waterzicht MRP Oostererf	Zuidwest	39	onb.
<i>subtotaal</i>	<i>Zuidwest</i>	<i>216</i>	
totaal		652	

Voor de prognose is het van belang om te weten in welk jaar de geplande woningen worden opgeleverd. Van de meeste projecten is echter alleen de periode bekend waarin deze worden gerealiseerd, maar niet het aantal woningen per jaar. Om de prognose te kunnen maken, is ervan uitgegaan dat het aantal opgeleverde woningen per project per jaar ongeveer gelijk zal zijn (tabel 3.2).

Tabel 3.2 Verondersteld aantal nieuwbouwwoningen in de wijk Oosterheem naar project per jaar

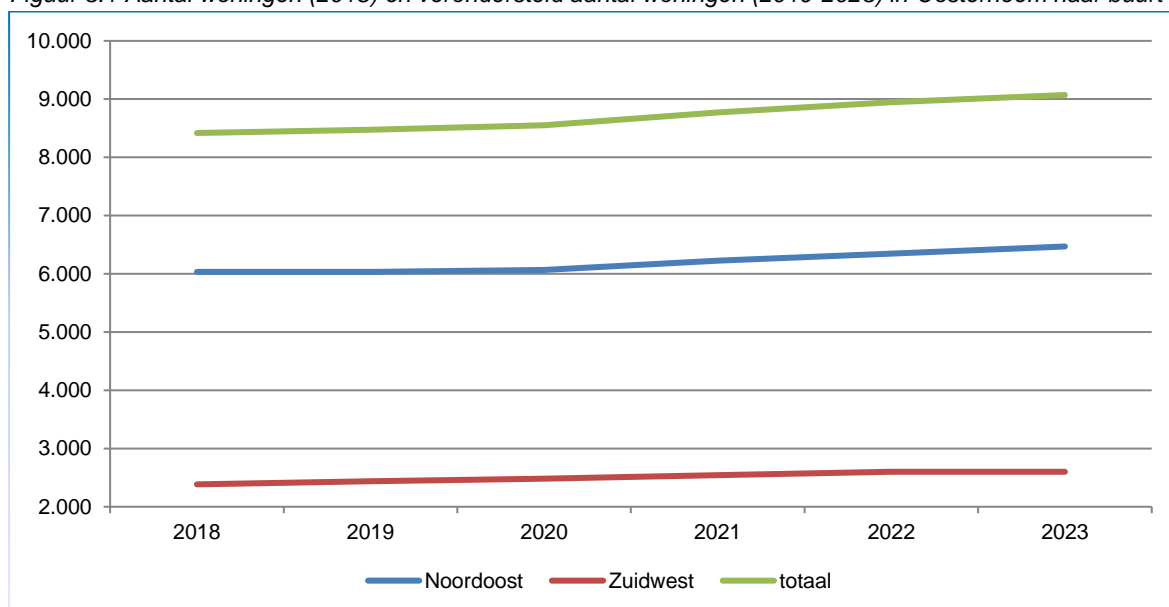
project	2018	2019	2020	2021	2022	totaal
Martin Luther Kinglaan			74	73	73	220
T strook - Hugo de Grootlaan/Aletta Jacobslaan			49	49	48	146
Willem Dreeslaan		35	35			70
subtotaal Noordoost		35	158	122	121	436
Olof Palmelaan - vd Waalstraat, AM			30	30		60
Oude Linten - Zegwaartseweg (vml Sara Lydiahoeve)			5	4		9
Waterzicht BPD appartementen + ggb		15	15	15		45
Waterzicht BPD Groene Hart 1	28					28
Waterzicht BPD Groene Hart 2	10	9				19
Waterzicht BPD Groene Hart 3	8	8				16
Waterzicht MRP Oostererf	10	10	10	9		39
subtotaal Zuidwest	56	42	60	58		216
totaal	56	77	218	180	121	652

Op 1 januari 2018 stonden er in Noordoost 6.033 woningen. Volgens de planning komen daar tot 2023 436 woningen bij. Het totaal op 1 januari 2023 bedraagt dan 6.469 woningen.

Op 1 januari 2018 stonden er in Zuidwest 2.385 woningen. De komende vijf jaar worden daar volgens de planning nog 216 woningen bijgebouwd. Het totaal op 1 januari 2023 bedraagt dan 2.601 woningen.

Als alle plannen doorgaan staan er op 1 januari 2023 in Oosterheem totaal 9.070 woningen (figuur 2.1).

Figuur 3.1 Aantal woningen (2018) en verondersteld aantal woningen (2019-2023) in Oosterheem naar buurt

4. Basisgeneratie

In tabel 3.1 wordt de omvang van de basisgeneratie basisonderwijs in Oosterheem naar buurt weergegeven van 1998 t/m 2018 (waargenomen) en van 2019 t/m 2038 (prognose). Het gaat steeds om de stand per 1 januari.

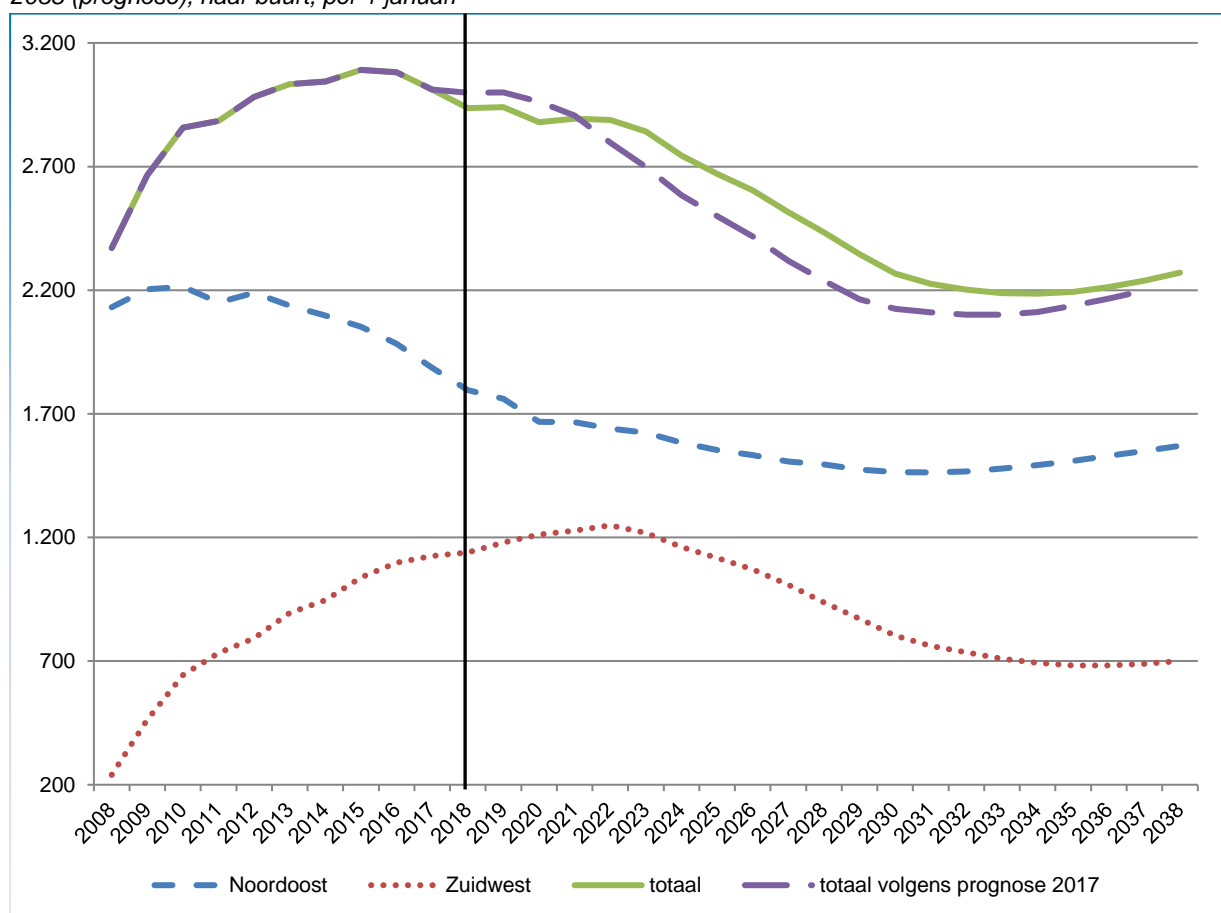
Tabel 3.1 Omvang basisgeneratie basisonderwijs in Oosterheem in 1998 t/m 2018 (waargenomen) en in 2019 t/m 2038 (prognose), naar buurt, per 1 januari

	Noordoost	Zuidwest	totaal
1998	8	-	8
1999	7	-	7
2000	6	-	6
2001	6	-	6
2002	28	7	35
2003	611	2	613
2004	1.025	2	1.027
2005	1.394	1	1.395
2006	1.751	1	1.752
2007	2.002	-	2.002
2008	2.131	240	2.371
2009	2.203	462	2.665
2010	2.214	644	2.858
2011	2.151	733	2.884
2012	2.190	792	2.982
2013	2.138	895	3.033
2014	2.097	947	3.044
2015	2.052	1.039	3.091
2016	1.983	1.098	3.081
2017	1.887	1.125	3.012
2018	1.140	1.796	2.936
2019	1.179	1.761	2.940
2020	1.212	1.668	2.880
2021	1.228	1.666	2.894
2022	1.249	1.640	2.889
2023	1.218	1.624	2.842
2024	1.162	1.583	2.745
2025	1.117	1.554	2.671
2026	1.071	1.533	2.604
2027	1.009	1.507	2.516
2028	938	1.496	2.434
2029	871	1.475	2.346
2030	803	1.464	2.267
2031	762	1.463	2.225
2032	735	1.467	2.202
2033	710	1.478	2.188
2034	693	1.493	2.186
2035	683	1.510	2.193
2036	683	1.530	2.213
2037	689	1.550	2.239
2038	700	1.571	2.271

Volgens deze prognose is de omvang van de basisgeneratie in 2019 ongeveer gelijk aan die van 2018. Daarna, tot en met 2023, neemt de omvang iets af. Vanaf 2023 zet een sterkere daling in. Vanaf 2033 stabiliseert de omvang van de basisgeneratie.

In figuur 3.1 wordt de (geprognosticeerde) omvang van de basisgeneratie in een lijngrafiek weergegeven. Ter vergelijking is de ontwikkeling van het totaal volgens leerlingenprognose 2017-2037 opgenomen. Uit deze vergelijking wordt duidelijk dat met de groei van de woningvoorraad de omvang van de basisgeneratie niet toeneemt, maar de eerste jaren wel minder sterk afneemt.

Figuur 3.1 Omvang basisgeneratie basisonderwijs in Oosterheem 2008 t/m 2018 (waargenomen) en in 2019 t/m 2038 (prognose), naar buurt, per 1 januari

Bij het gebruik van de cijfers is het belangrijk om te weten dat niet de gehele basisgeneratie naar het reguliere basisonderwijs gaat. Ongeveer vijf procent van de 4-12-jarigen gaat naar het speciaal basisonderwijs of volgt speciaal onderwijs.